

เรื่องเล่า ชาวประชาสัมพันธ์

กรมปศุสัตว์เฝ้าระวังและป้องกันโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ใหม่ (H10N8) อย่างใกล้ชิด

นายสัตวแพทย์หญิงทศพร อธิบดีกรมปศุสัตว์ เปิดเผยว่า ตามที่มีข่าวปรากฏทางสื่อมวลชน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2556 ที่ผ่านมา “ประเทศจีนรายงานผู้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัสไข้หวัดนก H10N8 รายแรก” ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสไข้หวัดนกที่พบได้ทั่วไปในสัตว์ปีก กรณีนี้เป็นการเสียชีวิตของมนุษย์รายแรก ซึ่งอยู่ในวัย 73 ปี ซึ่งผู้ติดเชื้อดังกล่าวอาศัยอยู่ในมณฑลเจียงซีทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจีน โดยมีอาการปอดบวมอย่างรุนแรง และได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ก่อนเสียชีวิตในวันที่ 6 ธันวาคม ที่ผ่านมา องค์การอนามัยโลกเปิดเผยว่า หน่วยงานสาธารณสุขและสุขภาพแห่งชาติ (NHFP) ของจีนแถลงว่า จากการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญ ประเมินเบื้องต้นพิจารณาว่าการเสียชีวิตของผู้ป่วยรายนี้เป็นกรณีรายบุคคล และความเสียหายที่เชื่อจะติดต่อสู่มนุษย์ยังคงต่ำ เนื่องจากบุคคลผู้ใกล้ชิดผู้ป่วยยังคงมีสุขภาพแข็งแรงเป็นปกติ การติดเชื้อครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรกที่พบการติดเชื้อในมนุษย์ ของไวรัสสายพันธุ์ H10 โดยในปี 2010 มีรายงานชาวออสเตรเลีย 2 คน ถูกพบว่าติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ เอช10 หลังจากเข้าไปทำงานในฟาร์มไก่ที่เคยมีการระบาดของเชื้อ H10N7 ในปี 2010 แต่อาการไม่รุนแรง นอกจากนี้ ยังเคยมีการพบไวรัส H10N8 ที่ตลาดในมณฑลกวางตุ้งด้วย

นอกจากนี้ยังมีรายงานจากวารสารไวรัสวิทยาประจำเดือน มกราคม ปี 2011 ว่า สามารถแยกเชื้อไวรัส H10N8 จากตัวอย่างน้ำที่เก็บมาจาก ทะเลสาบตั้งลง ในปี 2007 โดยทะเลสาบนี้อยู่ในมณฑลหูหนาน ซึ่งมีเขตแดนติดกับมณฑลเจียงซูและมณฑลกวางตุ้ง โดยเชื้อชนิดนี้เป็นเชื้อที่ไม่มีความรุนแรงในไก่ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า ไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ซึ่งทำให้มีผู้ป่วยในจีนที่ได้รับการยืนยันมากกว่า 100 ราย เป็นเชื้อที่น่ากลัวกว่ามาก และจากข้อมูลดังกล่าว กรมปศุสัตว์ได้มีการติดตามสถานการณ์และข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด รวมทั้งดำเนินการเฝ้าระวังและป้องกันโรคไข้หวัดนกอย่างต่อเนื่องและเข้มงวดอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงของโรคไข้หวัดนกที่ระบาดอยู่อาจมีโอกาสแพร่ระบาดมายังประเทศไทยได้ทางนกอพยพหรือนกธรรมชาติที่บินเข้ามาสู่ประเทศไทย หรือการลักลอบนำสัตว์ปีกเข้ามาตามบริเวณแนวชายแดนผ่านทางประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น กรมปศุสัตว์ได้ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชในการให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบและเก็บตัวอย่างอุจจาระและซากของนกอพยพ และนกธรรมชาติในแหล่งที่นกอาศัยอยู่ทั่วประเทศ หากพบว่ามีนกตายผิดปกติ หรือพบเชื้อโรคไข้หวัดนกให้เข้าควบคุมโรคในพื้นที่ทันที และได้สั่งการให้ด่านกักสัตว์ตามแนวชายแดนทุกด่านร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งทหาร ตำรวจ ศุลกากร เข้มงวดตรวจสอบบุคคลเข้าออกต้องไม่มีการนำสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเข้ามาในประเทศ พร้อมทั้งพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคยาฆ่าพาหะเข้า-ออก ทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ รถขึ้น ตลอดจนบุคคลที่เดินเท้าเข้ามา หากพบการกระทำผิดจะจับกุมดำเนินคดีและทำลายสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกทันที และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนบริเวณแนวชายแดน ตลอดจนผู้ที่เดินทางเข้า-ออกประเทศให้ระมัดระวังป้องกันโรคไข้หวัดนก

ท้ายนี้กรมปศุสัตว์ จึงขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกให้หมั่นดูแลสุขภาพสัตว์ปีกของตน เนื่องจากปัจจุบันเป็นช่วงมีอากาศแปรปรวน ควรจัดให้มีเล้าหรือโรงเรือนสำหรับสัตว์ปีกนอนในตอนกลางคืน สามารถป้องกันพาหะนำโรคระบาดสัตว์ได้ อีกทั้งยังช่วยดูแลสุขภาพอีกด้วย นอกจากนี้ควรเสริมวิตามินและแร่ธาตุ รวมทั้งถ่ายพยาธิภายนอกและภายในตามโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สัตว์ปีกมีสุขภาพแข็งแรง หากพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายผิดปกติ ไม่ทราบสาเหตุ ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ปศุสัตว์ตำบล อาสาปศุสัตว์ อาสาสมัครสาธารณสุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในพื้นที่ทันที หรือแจ้งสายด่วนของกรมปศุสัตว์ที่โทร. 0-8566-09906 เพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันโรคมิให้แพร่ระบาดได้ทันที ทั้งนี้ ยานำสัตว์ปีกไปประกอบอาหารหรือโยนทิ้งน้ำ ให้ทำการฝังหรือเผาตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก www.dld.go.th/dcontrol อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวในที่สุด

ข้อมูล/ข่าว : สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว

วิสัยทัศน์...

“เป็นผู้นำด้านการปศุสัตว์ในภาคตะวันออก”

จุลสาร ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2557

ที่อยู่ 166 หมู่ 11 ถนนสระแก้ว - น้ำซับ

ตำบลสระขวัญ

โทรศัพท์: 0-3725-8039

อำเภอเมืองสระแก้ว

โทรสาร: 0-3725-8040

จังหวัดสระแก้ว 27000

E-mail: pvlo_srk@dld.go.th

กิจกรรมดี งานเด่น

สาระน่ารู้

การเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดสัตว์ในฤดูหนาว

เนื่องจากในปัจจุบัน สภาพภูมิอากาศในประเทศไทยมีความแปรปรวน อุณหภูมิเริ่มลดลง หนาวเย็นขึ้น ซึ่งสภาพอากาศดังกล่าวส่งผลให้สัตว์ต่างๆ เช่น โค กระบือ แพะ แกะ สุกร เกิดความเครียด และมีผลต่อระดับภูมิต้านทาน ทำให้ร่างกายสัตว์อ่อนแอ โดยเฉพาะสัตว์ที่ต้องเดินทาง หรือเคลื่อนย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง สัตว์ที่ไม่แข็งแรงจะไม่มีภูมิต้านทานต่อโรคต่างๆ ทำให้ติดเชื้อโรคได้ง่าย และยังเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้โรคระบาดต่างๆ แพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่นได้อีกด้วย ซึ่งการเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดสัตว์นั้น จำเป็นเป็นการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในสัตว์ใหญ่ และสัตว์ปีก โดยอันดับแรกจะขอกล่าวถึงในสัตว์ใหญ่ว่า โรคระบาดสัตว์ที่อาจพบได้ในช่วงนี้ ได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย (FMD) โรคแอนแทรกซ์ฟกคึกซิเมีย หรือโรคคอบวม และโรคที่ อาร์ อาร์ เอส หรือ โรคพร็อส ดังนั้น จึงขอเชิญเกษตรกร ทำความรู้จักกับโรคระบาดที่กล่าวไว้ในข้างต้น ดังนี้

โรคปากและเท้าเปื่อย เป็นโรคระบาดที่ร้ายแรงที่สุดโรคหนึ่งของ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ซึ่งสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก เนื่องจากติดต่อได้เร็วและควบคุมให้สงบลงได้ยาก โรคนี้ไม่ทำให้สัตว์ถึงตาย แต่สุขภาพทรุดโทรม ผลผลิตลดลง มีสาเหตุ เกิดจากการติดเชื้อไวรัส สามารถติดต่อได้จากการกินอาหารหรือน้ำที่มีเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่ หรือการหายใจเอาเชื้อที่ปะปนอยู่ในอากาศเข้าไป นอกจากนี้การเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นโรคจะทำให้เชื้อแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงติดต่อผ่านทางยานพาหนะ คน เสื้อผ้า อุปกรณ์เลี้ยงสัตว์ต่างๆ ด้วย เมื่อสัตว์ได้รับเชื้อโรคนี้แล้วจะมีอาการน้ำลายไหล เกิดแผลพุพองที่เยื่อเมือกต่างๆ เช่น บริเวณปาก จมูก กีบ ทำให้สัตว์เกิดความเจ็บปวด กินอาหารไม่ได้อุ ดินกระพือ กีบหลุด ซุมนม โศษฯ ทั้งถูกผสมไม่คิด ส่วนการรักษา นั้น ทำได้โดยใช้การรักษาแผลที่ปากและเท้า ร่วมกับกรดัดยาปฏิชีวนะจะทำให้สัตว์หายป่วยเร็วขึ้น เกษตรกรสามารถป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยในโค กระบือ แพะ แกะ สุกร ทุกๆ 6 เดือน

โรคแอนแทรกซ์ฟกคึกซิเมีย หรือโรคคอบวม เป็นโรคระบาดรุนแรงในกระบือ แต่จะมีความรุนแรงน้อยกว่าในสัตว์อื่น ๆ เช่น โค แพะ และ ม้า อูฐ กวาง และช้าง เป็นต้น มีสาเหตุ เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย โดยเชื้อชนิดนี้สามารถอยู่ในระบบทางเดินหายใจสัตว์ปศุสัตว์ โดยที่สัตว์ไม่แสดงอาการป่วย แต่เมื่อสัตว์อยู่ในภาวะเครียด สัตว์จะแสดงอาการป่วย และขับเชื้อออกสู่สิ่งแวดล้อม ปนเปื้อนอาหารและน้ำ เชื้อแบคทีเรียชนิดนี้สามารถมีชีวิตอยู่ในดินที่ชื้นแฉะ หรือน้ำที่คั่งนานหลายชั่วโมง ถึงหลายวัน ติดต่อกับอาหารกินอาหารหรือน้ำที่มีเชื้อปนเปื้อนอยู่ และขับเชื้อออกมากับสิ่งขับถ่ายต่างๆ เช่น น้ำมูล น้ำลาย อุจจาระ การระบาดของโรคจะเกิดขึ้นได้ง่ายในสภาวะที่สัตว์เกิดความเครียด เช่น ช่วงอากาศเปลี่ยนแปลง ซาดอาหาร การจัดการการเลี้ยงที่ไม่ดี หรือการเคลื่อนย้ายสัตว์ เมื่อสัตว์ได้รับเชื้อจะมีอาการ ดังนี้ ลักษณะสำคัญของโรค สัตว์จะหายใจหอบถี่ มีเสียงดัง ฝืดอกไปข้างหน้า คอ หรือหน้าบวม พบ มีอาการป่วยและอัตราการตายสูง สัตว์อาจตายทันทีก่อนแสดงอาการให้เห็น หรือถ้าป่วยเรื้อรัง จะแสดงอาการตาม อาการแบบเฉียบพลัน ได้แก่ มีไข้สูง น้ำลายไหลฟูปาก หุดคึกอาหาร ซึม หายใจถี่ ระยะแรกท้องผูก ต่อมาท้องร่วง อาจมีเลือดปนออกมากับอุจจาระ สัตว์จะตายภายใน 2-3 วัน ส่วนอาการแบบเรื้อรัง สัตว์ป่วยจะมีชีวิตได้นานประมาณ 3-4 เดือน สุขภาพทรุดโทรม มีโรคแทรกซ้อน ส่วนการป้องกันนั้น ทำได้โดยการฉีดวัคซีนให้สัตว์ที่อายุตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไป และฉีดซ้ำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง และดูแลด้านการจัดการและสุขภาพสัตว์ให้ดี

โรคที่ อาร์ อาร์ เอส หรือ โรคพร็อส เป็นโรคที่ทำให้เกิดกลุ่มอาการทางระบบสืบพันธุ์ และระบบทางเดินหายใจของสุกร ก่อให้เกิดความเสียหายในแก่สุกรแม่พันธุ์ สุกรอนุบาล และสุกรขุน แม่สุกรผสมติดยาก เกิดการแท้งในช่วงท้ายของการตั้งท้อง การตายแรกคลอด เป็นมีมมี และทำให้ลูกสุกรเกิดมีอ่อนแอ อัตราการเข้าคลอดต่ำ มีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ อัตราการตายสูงในลูกสุกรคลอดแรกและหย่านม แม่สุกรกลับตัวช้าลง อย่างไรก็ตามในสุกรบางฝูงอาจไม่แสดงอาการป่วย มีสาเหตุเกิดจากการติดเชื้อไวรัส สามารถติดต่อได้โดยการกินหรือสัมผัสสุกรป่วยโดยตรง ทางลมผ่านฝุ่น และที่สำคัญ คือเชื้อจะปนเปื้อน กับวงจรรูขี้หรือภาชนะสุกรได้ เนื่องจากเชื้อไวรัสจะถูกขับทางน้ำมูก อุจจาระและน้ำเชื้อของสุกรที่ติดเชื้อ สุกรที่ได้รับเชื้อจะมีอาการ ดังนี้ สุกรหย่านมแสดงอาการป่วยในระบบทางเดินหายใจ และแม่สุกรแสดงอาการทางระบบสืบพันธุ์ เช่น แท้งลูก และตายแรกคลอด เป็นต้น นอกจากนี้สุกรจะแสดงอาการป่วย มีไข้ นอนหลับไม่ตื่น ไม่กินอาหาร ส่วนการป้องกันคือ การจัดการฟาร์มและสุขภาพที่ดี และไม่มีวัณโรคปนเปื้อนในโรงจากแหล่งผลิตที่ไม่มีการรับรองมาตรฐาน เช่น วัณโรคจากประเทศจีน เนื่องจากอาจมีเชื้อไวรัสปนเปื้อนอยู่และก่อให้เกิดโรคระบาดภายหลังวัณโรคซึ่งจะก่อให้เกิดความสูญเสียต่อเกษตรกรอย่างรุนแรงได้

ดังนั้นเกษตรกรจึงควรให้ความสำคัญกับการดูแลปศุสัตว์ของตนให้มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง โดยต้องดูแลในเรื่องการจัดการโรงเรือน หรือคอกสัตว์ที่ดี มีหลังคาป้องกันฝน ลม แดด อ่อนลงได้เป็นอย่างดี มีการจัดเตรียมน้ำ อาหาร ยา และเวชภัณฑ์ให้พร้อม เพื่อเตรียมรับสุขภาพสัตว์ให้แข็งแรง และที่สำคัญต้องอย่าหาซื้อทุกรังค์เข้าและออกจากรูขี้หรือโรงเรือน และเข้มงวดเรื่องคนงานในคอกคอกคอก ห้ามปะปนกับสัตว์อื่น รวมทั้งเข้มงวดเรื่องการนำเชื้อจากพื้นที่อื่นมาฝากแหล่งที่เชื้อเอื้อได้ ควรกักสัตว์ก่อนนำเข้ามาเลี้ยง หมั่นสังเกตอาการสัตว์เลี้ยงของตน หรือใกล้เคียง หากพบเห็นสัตว์ป่วยหรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ ควรรีบแจ้งปศุสัตว์อำเภอทันที เพื่อตรวจสอบโดยเร็ว และลดความเสียหายของโรคระบาด ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้ตั้งกักขังที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ทั่วประเทศให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ให้คำแนะนำดูแลด้านสุขภาพสัตว์ ฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ที่ป่วยหรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ และเฝ้าระวังการเกิดโรคระบาดสัตว์อย่างเข้มงวด ส่วนโรคระบาดในสัตว์ปีกที่เกษตรกรควรเฝ้าระวังในช่วงฤดูหนาวนั้น เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวและมีฝนตกในบางพื้นที่ จากสภาพอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้สัตว์ปีกเกิดความเครียด อ่อนแอ และภูมิต้านทานโรคลดลง ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดในสัตว์ปีกขึ้นได้ ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดนก นิวคาสเซิล และอหิวาต์สัตว์ปีก โดยเฉพาะโรคไข้หวัดนกที่เสี่ยงมีไว้ประเทศไทยจะไม่พบโรคนี้มานานกว่า 3 ปีแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีความเสี่ยงที่โรคนี้อาจกลับมาแพร่ระบาดในประเทศไทยได้อีก เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน มีการอพยพของนกอพยพจากซีกโลกเหนือ กระจายมาของโรคไข้หวัดนกในประเทศต่างๆ ทำให้ต้องเฝ้าระวังโรคอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น

เกษตรกรควรเตรียมตัวรับมือและหาทางป้องกันอย่างไรดีบ้างนั้น มีแนวทางปฏิบัติอยู่ 3 ประการด้วยกันคือ ประการแรก ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำเล้าหรือโรงเรือนสำหรับสัตว์ปีกที่มีรั้วปิดมิดชิด ป้องกันลม ฝน นกธรรมชาติ สัตว์พาหะ เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด ประการที่สอง คือ วัณโรคป้องกันโรคที่อาศัยในสัตว์ปีกที่แข็งแรง เช่น วัณโรคป้องกันโรคนิวคาสเซิล และหลอดลมอักเสบ อหิวาต์สัตว์ปีก ฟิลาเรีย เป็นต้น ส่วนประการสุดท้าย คือ หากพบสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในพื้นที่เพื่อเข้าไปทำการควบคุมป้องกันโรคได้อย่างทันที

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2557 ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการบินไทย ตำบลไพร่เดี่ยว อำเภอคลองหาด โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านน้ำอ้อม ตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์ และโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเมืองสระแก้ว

โครงการ "หน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้ประชาชน" และโครงการ "สระแก้วผูกใจประสานบริการประชาชน" จังหวัดสระแก้ว ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ 2557 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2557 ณ โรงเรียนบ้านแก่งสะเดา หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว

"การประกวดไก่ชนและการแข่งขันสานส้มไม้" งานวันรำลึกสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ประจำปี 2557 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2557 ณ บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว

